1843 No. 6

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 8 AUGUSTUS.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 11 Augustus 1843, des namiddags, aanvangende precies ten *half drie* ure, op den nieuwen Straatweg bij *Leeuwarden*, van wege Zijne Majesteit Koning WILLEM II zal worden verharddraafd:

EENE GOUDEN ZWEEP.

Zullende tot deze harddraverij worden toegelaten alle paarden, mits dezelve van zessen klaar en tot genoegen van heeren Keurmeesters zijn en alhier nog geene Zweep, Koningswege aangeboden, gewonnen hebben.

De Inteekening zal geschieden aan het Gouvernements Huis ten zelfden dage, des voormiddags ten *elf* ure, en de monstering ten *twaalf* ure precies.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,*
den 2 Augustus 1843. VAN SIJTZAMA.

Leverancie van 1100 à 1200 tonnen beste BAGGELAAR TURF, aan het Gouvernementshuis te Leeuwarden.

De gegadigden tot het doen van de bovengemelde leverancie worden uitgenoodigd, hunne inschrijvingen, behelzende hunne namen en woonplaatsen, benevens de prijzen, waarvoor zij de levering, per ton, zullen willen doen, met een monster van de Turf, die door hen wordt aangeboden aan het Gouvernementshuis in te zenden vóór of op den 18 Augustus eerstkomende; zullende dan vervolgens, in den loop der volgende acht dagen, aan dengenen, wien de leverancie wordt toegekend, daarvan kennis worden gegeven.

De geheele leverantie zal moeten afgeloopen zijn op den 15 October 1843.

De betaling zal geschieden van de eerste lading, wanneer de tweede lading geleverd is, en zoo vervolgens tot de laatste lading, wanneer de geheele levering wordt aanbetaald.

Elke lading blijft aan eene keuring onderhevig, of die wel met het aangeboden monster overeenkomt; zullende bij af keuring andere geleverd moeten worden.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,*
den 8 Augustus 1843. VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 4 Augustus 1843, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,36.
Van de *Rogge* per last . . . . - 229,50.

Leeuwarden, den 7 Augustus 1843.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

Commissarissen uit Gedeputeerde Staten van *Vriesland*, mede uitmakende de Commissie belast met de Keuring van de Veulendragende Merriën en Dekhengsten binnen deze Provincie, maken bij deze bekend:

Dat op Vrijdag den 18 Augustus 1843, des voormiddags ten tien ure, te *Leeuwarden*, in het Zaailand zal plaats hebben de Keuring der *vier* beste Veulendragende Merriën.

Dat de Merriën vroeger door de Provincie als Veulens afgestaan, daarvan niet zijn uitgesloten, en dat het noodig is, dat de Merriën, met welke men naar de Premien wil dingen, ten minsten hoog zijn 1 el 462 strepen; terwijl door een attest van den Hengstehouder zal moeten worden bewezen, dat dezelve waarlijk gedekt zijn, met opgave van den gebezigden Hengst.

Dat *een* uur voor de Keuring aan de Commissie aangaaf zal moeten worden gedaan van de namen der eigenaren, en de omschrijving der Merriën, met welke men naar de Premien verlangt te dingen; op de opvolging van welke bepaling de belanghebbenden bijzonder worden attent gemaakt.

Dat wijders op den daarop volgenden dag, zijnde *Zaturdag* den 19 Augustus 1843, des voormiddags ten negen ure, op bovengemelde plaats, door de Commissie zal worden gevaceerd tot de vernieuwde beoordeeling en keur van alle de Hengsten, vroeger door de Commissie goedgekeurd, welke alsdan op nieuw aan de Commissie zullen moeten worden vertoond ten einde te worden beoordeeld of dezelve bij voortduring tot Dekhengsten mogen worden gebezigd, dan of dezelve zullen moeten worden afgekeurd.

Dat bij die gelegenheid tevens zal worden onderzocht, of er onder de aan te bieden Hengsten, zoodanige gevonden worden, die door schoonheid van gestalte of om andere redenen, boven anderen genoegzaam uitmunten, om op de Premie van *honderd Gulden* aanspraak te kunnen maken.

Leeuwarden, *Commissarissen voornoemd,*
den 5 Augustus 1843. O. R. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
B. DORHOUT.

PUBLICATIE.

Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe,

In aanmerking nemende, dat de besmettelijke longziekte onder het Rundvee, welke in een gedeelte van deze Provincie heeft geheerscht, thans geheel schijnt te zijn gestuit, immers dat zich in den laatsten tijd geene nieuwe ziektegevallen hebben voorgedaan;

Brengen ter kennis van een ieder, wien zulks zoude mogen aangaan, dat op de jaarmarkt te *Zweelo*, welke op Maandag den 14 Augustus aanstaande zal gehouden worden, weder Runderen zullen mogen worden aangevoerd en verkocht, mits voorzien van gezondheidspassen, en dus met uitzondering van die, welke zich bevinden in Steden, Dorpen en Gehuchten, alwaar de longziekte heeft geheerscht, en onder bepaling, dat geen vervoer van Vee naar of van *Zweelo döór* de Gehuchten *Aalden* en *Benneveld* zal mogen plaats hebben.

En zal deze worden opgenomen in de *Drenthsche*, *Provinciäle Groninger*, *Overijsselsche* en *Leeuwarden Couranten* en voorts, door de zorg der Plaatselijke Besturen, in alle Steden en Gemeenten dezer Provincie worden afgekondigd en aangeslagen, ter plaatsen waar zulks te doen gebruikelijk is.

Assen, *Gedeputeerde Staten voornoemd,*
den 18 Julij 1843. VAN RANDWIJCK.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. H. HOFSTEDE, Jr.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de wet op het patentregt van den 24 April 1843, is bepaald dat aan *slijters in wijnen*, *sterke dranken en likeuren in het klein*, *Tappers*, *Kroeghouders* en *Koffijhuishouders* enz. het Patent niet zal worden afgegeven, en zij die bedrijven niet mogen uitoefenen, dan na de helft van hunnen aanslag over elk dienstjaar te hebben voldaan; — terwijl wijders het Patent voor een volgend jaar mede niet zal worden afgegeven, dan na dat het verschuldigde over het voorafgaande jaar ten vollen zal zijn aangezuiverd, dat zij zich naar aanleiding dezer wetsbepaling ter bekoming van hun Patent voor de loopende dienst dagelijksch van 10 — 12 ure kunnen vervoegen ter Secretarie dezer Stad, mits voorzien zijnde van de bewijzen van den Ontvanger der Directe Belastingen, waaruit blijkt, dat door hun de helft van het verschuldigde regten zijn voldaan. — Aan welke bepaling bij deze ernstig wordt herinnerd, vermits bij eene eventuëele opneming der Patenten door de bevoegde beambten, niemand, de bovenstaande bedrijven uitoefende, onvoorzien mag zijn van Patent.

En opdat zulks kome ter kennis van een' ieder die zulks aangaat, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 7 Augustus 1843. VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
O. P. WALLER, *L. S.*

ENGELAND.

LONDEN, *den 4 Augustus.* Eergisteren heeft het Lagerhuis met 98 tegen 80 stemmen, en dus met eene slechts kleine meerderheid de tweede lezing aangenomen betrekkelijk de inkomsten van de Schotsche kerk.

— De zaken van Spanje blijven hier zeer de aandacht boeijen. Over het geheel, [illegible] eenige ministeriele bladen zich met den val van *Espartero* gemeenzaam te maken, en verkondigen zij reeds, dat elke partij in Spanje, indien zij slechts den vrede en de onafhankelijkheid des lands wil, op de ondersteuning van de Engelsche regering kan rekenen, even als de regent alle mogelijke hulp heeft ondervonden. Genoemde bladen meenen echter, dat die ondersteuning niet tot eene gewapende tusschenkomst had kunnen uitgestrekt worden, zonder groote gevaren en dat men het doel toch niet zou hebben bereikt. Geen 20 Engelsche ministers, noch de aanwezigheid van 20 Engelsche linieschepen, zullen de getrouwheid en moed aan het leger hergeven, de afvallige steden teruggebragt, noch bovenal de veerkracht aan de bevelhebbers der troepen in deze snelle en buitengewone omwenteling teruggeschonken hebben. Sommige onzer bladen beklagen den val van den regent, anderen meenen, dat hij de geregte straf voor zijne eergierigheid heeft gevonden. De *Times* meldt uit Madrid, dat de generaal *Zurbano*, alvorens zich uit de hoofdstad te begeven, om den verlaten regent op te zoeken, van den Engelschen gezant den raad heeft ontvangen, om *Espartero* aan te sporen, afstand van het regentschap te doen.

— Uit de verschillende verhalen, welke de nieuwsbladen nopens het vergaan der stoomboot *Pegasus* hebben medegedeeld, kiezen wij het hartroerende relaas van den matroos *Baillie*, een der beide personen, die ontsnapt zijn aan deze schrikkelijke gebeurtenis, waardoor meer dan vijftig menschen het leven hebben verloren:

„Ik ben achttien jaren lang matroos geweest, doch voor het tegenwoordige was ik in dienst van den heer *Torry*, een der passagiers op de *Pegasus*. Het was 20 minuten over middernacht en ik lag op eene sofa in de groote kajuit, toen het vaartuig op de klip stootte. Met eenen sprong was ik op dek en ziende wat het geval was, ging ik weder naar beneden om den heer *Torry* en de overige passagiers het gevaar kenbaar te maken; niemand echter scheen mij te verstaan; de meesten, voornamelijk de dames waren te bed. Toen ik met den heer *Torry* weder op het dek kwam was het scheepsvolk bezig de booten in zee te zetten. Zoodra er gelegenheid was, gingen de heer *Torry* en ik en nog eenigen, waarbij eene dame, in eene der sloepen, doch naauwelijks waren wij gezeten, of men riep van het stoomschip „ pas op in de boot," waarop de machines in beweging werden gebragt; het ongeluk wilde, dat de aan den achtersteven gebonden boot door het opgeworpen water der raderen overstelpt werd en onder de voeten der passagiers wegzonk. Ik greep gelukkiglijk een toegeworpen touw en geraakte alzoo weder aan boord van het stoomschip.

„Bemerkende dat het gevaar toenam, ontkleedde ik mij om te eerder met zwemmen mijn leven te kunnen redden. De machines waren op dit tijdstip tot stilstaan gebragt en het vaartuig zat met den voorsteven op de klip. Onder het uitkleeden rondziende, hoorde ik den Wel Eerw. Heer *Mackensie* te midden van de knielend hem omgevende passagiers gebeden aanheffen. Hij scheen kalm en gelaten, terwijl zijne stem bedaard en plegtig boven het gejammer zijner lotgenooten werd uitgehoord.

„Ik hoorde den kapitein zeggen, dat ieder maar een goed heenkomen moest zoeken; niet ver van mij zag ik eene vrouw met twee kindertjes, die zich in de bescherming van den Hemelschen Vader aanbeval; de onnoozele wichten schenen niets van het gevaar te beseffen, want zij speelden met elkander. Zoodra ik bemerkte, dat het schip onder mij begon weg te zakken sprong ik over boord, doch ik had dit niet vroegtijdig genoeg gedaan, dewijl de machinist en ik in den kolk van het zinkende vaartuig werden medegesleept; ik kwam evenwel spoedig weder boven water en greep met de eene hand een plank, met de andere eene ladder. De kamenier poogde zich aan mij vast te klampen, maar ik stiet haar van mij af, om mijn eigen leven te behouden.

„Op dit oogenblik ging de akeligheid van het schouwspel alle denkbeeld te boven. De oppervakte der zee was overdekt met dooden en stervenden, die vreesselijke jammertoonen deeden hooren. Een der stokers wilde op mijne plank kruipen, maar het gelukte mij ook hem er af te krijgen. Nu bleef ik alleen ronddobberen, tot dat een door het schip *Martello* afgezonden boot mij opnam. Ik was toen omtrent eene mijl van de plaats des ongeluks weggedreven. Een jongen had zich een geruimen tijd op een stuk hout weten vast te houden, tot dat vermoeidheid hem naar de diepte deed gaan. Twintig jaren vroeger had ik nog eens schipbreuk geleden, op de kust van St. Domingo, als wanneer ik drie dagen en drie nachten op een rif doorbragt; de bij die gelegenheid verkregen ondervinding gaf mij het denkbeeld in, om mij te ontkleeden, alvorens in zee te springen."

— Berigten uit Lissabon van den 24 Julij melden, dat H. M. van eene Prinses bevallen is, zijnde de eerste dochter van H. M. In de hooge kringen van Lissabon wordt de jeugdig geborene thans reeds aangewezen als de vermoedelijke bruid van den Graaf van Parijs, en Koningin van Frankrijk! De reis van Prinses *Clémentine* zou met deze bestemming in verband hebben gestaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 1 Augustus.* Gisteren heeft te Neuilly de inschrijving plaats gehad van de huwelijks-verbindtenis van den Prins *van Joinville* op de registers van den burgerlijken stand van het koninklijk geslacht, welke bij de Kamer der Pairs worden bewaard. De kanselier heeft de te Rio di Janeiro opgemaakte acte voorgelezen. Als getuigen zijn tegenwoordig geweest de ministers *Soult*, *Guizot* en *Martin*, benevens de Braziliaansche gezant en de gevolmagtigde des Keizers. De Koning heeft bij die gelegenheid het groot-kruis van de Braziliaansche orde van het Zuiden gedragen.

De Prins *van Joinville*, welke tot dus verre geen hoogeren rang had, dan dien van kolonel en kapitein ter zee, is thans als *contre-admiraal* (schout-bij-nacht) benoemd.

— Het *Journal des Débats* spreekt met den grootsten lof over de schoonheid en bevalligheid der jeugdige Prinses. Het meent, dat de Prinses *de Joinville* sprekend gelijkt naar wijlen de Hertogin *Maria* van Wurtemberg (dochter van Z. M. den Koning der Franschen). Het meldt voorts, dat de Braziliaansche kamers, door een ruim huwelijksgoed, een blijk hebben willen geven van het leedwezen, dat het vertrek der Prinses heeft veroorzaakt, en de waarde welke het Keizerrijk stelt in de luisterrijke vereeniging, die door haar is aangegaan. Het huwelijksgoed bestaat uit: 1°. een millioen in klinkende munt; 2°. 150,000 fr. renten op de 6 pCts. Braziliaansche schuldbrieven, waarvan het kapitaal, wanneer men den tegenwoordigen stand der renten in aanmerking neemt, eene aanzienlijke verhooging kan ondergaan; 3°. vijf en twintig vierkante mijlen in het bloeijende gewest St. Cathérine, alwaar zich, naar men verzekert, kostbare bosschen en kolenmijnen bevinden, welke door den vooruitgang der scheepvaart, vroeg of laat, eene groote hooge waarde kunnen bekomen. De Prinses heeft bovendien een bijzonder vermogen van 25 000 fr. jaarlijksche rente. Hare edelgesteenten worden op 200.000 fr. geschat. De Keizer van Brazilie heeft, bovendien, uit Hoogstd. bijzondere fondsen, 300,000 fr. voor het huwelijksgoed zijner zuster bestemd.

In de huwelijksakte zijn de regten der Prinses op de kroon van Brazilie uitdrukkelijk voorbehouden. Bijaldien de tegenwoordige Keizer van dat rijk en zijne oudste zuster mogten komen te overlijden, of afstand van den troon doen, zal zij tot Keizerin van Brazilie worden verheven, met uitsluiting harer zuster, de Koningin van Portugal, die eene vreemde kroon draagt.

— Het bewind van Turkije heeft er steeds prijs op gesteld, om zijn gezag in Tunis gewapenderhand te herstellen, en de Fransche regering heeft steeds het afzenden van eene Turksche vloot derwaarts weten te verhinderen, uit vrees, dat zulks ongunstige gevolgen zoude kunnen hebben voor de duurzame vestiging van het bewind van Frankrijk in Algerie. Thans loopt het gerucht, dat de Sultan in stilte de noodige scheepsmagt heeft weten te vereenigen, om zijn doel te bereiken, en dat een eskader van negen schepen is gezien, welke men vermoedde, dat geene andere dan Turksche konden zijn, het steven naar Tunis wendende. Hoe dit zij, men heeft in Toulon, met den telegraaf, last bekomen, om onmiddellijk twee linieschepen en twee gewapende stoombooten naar Tunis te zenden en aldaar naar bevind van zaken te werk te gaan. Als het bovenvermeld vermoeden gegrond is, zal de Fransche scheepsmagt denkelijk te laat komen.

Van den 2den. De gisteren avond door den *Messager* medegedeelde depêches en een daarop gevolgd artikel van de *Débats* van heden morgen, behelzen het volgende:

„ BAYONNE, *den 31 Julij.*

„Het bombardement van Sivillën is den 22sten krachtdadig voortgezet geworden. De schade is ontzettend. Den 23sten heeft men het vuur gestaakt. Er was een parlementair verschenen. *Espartero* en *van Halen* bevonden zich dien dag nog voor de muren der stad.

„ De van Madrid naar Andalusiën afgezonden magt bestaat uit 16 bataillons, 600 ruiters en eenige batterijen."

„ BAYONNE, *den eersten Augustus.*

„ Het bombardement van Seviliё duurde den 25sten des morgens nog altijd voort. De verwoesting was groot. De stad toonde steeds zeer veel moed. — De regering heeft den 30sten een manifest uitgevaardigd, ten betoog moetende strekken van hare wettigheid en aankondigende dat de Cortes onverwijld zaamgeroepen zullen worden. — De tijdingen uit Saragossa van den 28sten en 29sten maken geenerhande melding van eene den 26sten in die stad voorgevallene reactie. Dienzelfden dag had de Brigadier *Ametler* eene in verzoenenden geest ge stelde proclamatie afgekondigd. — De politieke chef had zijn afscheid genomen en het gemeente-bestuur had verklaard, aan de regering van Madrid te adhaereren."

Eene andere depeche was dienzelfden dag uit Perpignan verzonden; men las er het volgende in:

„ De junta van Valencia heeft het ministerie *Lopez* als provisioneel gouvernement erkend. Te Barcelona was den 30 Julij niets nieuws."

„ De hertog *van Baylen* is tot provisionelen voogd over de Koningin benoemd.

„ Het stadsbestuur van Madrid is door het ministerie veranderd; de heer *Domenech* is eerste alcade, de heer *Madoz* tweede.

„ De generaal *Cortinez* is benoemd tot directeur van den staf.

„ De heer *Olozaga* is hersteld in zijne betrekking van fiscaal bij de hooge vierschaar van oorlog en van marine.

„ De generaals *Ricafort* en *Minuissir* hebben zich gevoegd bij de verklaring van de steden Caseres en Ciudad-real, in Estramadura."

— De bovenstaande depêches verwekken de grootste bezorgdheid voor het lot van de hoofdstad van Andalusiën. Er is, zoo als men ziet, eene aanzienlijke magt uit Madrid naar die provincie gezonden; maar die magt zal te laat aankomen; *Espartero* en *van Halen* zullen den tijd gehad hebben die groote stad te verwoesten, of door het eischen van zware brandschattingen te bederven, en vooral van er, zoo zij zich overgeeft, verschrikkelijke wraaknemingen uit te oefenen.

— De dagbladen van Madrid roepen wraak over *Espartero*, wegens het bombarderen van Seviliën; maar terwijl hij tegen Seviliën woedt, laat hij den hem zoo noodigen tijd tot zijnen aftogt, onherroepelijk voorbij gaan. De tijding van het overgaan van Madrid, vliegt naar al de uiterste punten van Spanje en kan den 26sten, uiterlijk den 27sten, Kadix bereiken. De Regent schandvlekt zich voor altijd, door dit bombardement. Het is niet voor Seviliën, het is in Madrid, dat hij zich had behooren te vertoonen. Overwonnen, maar zonder dat eenige verfoeijelijke daad van geweldenarij op hem drukte, hadj hij, in het belang van den openbaren vrede, op eene edele wijze afstand kunnen doen, en voor zich en de zijnen eervolle voorwaarden kunnen bedingen; maar het is als een gelukzoeker, dat hij schijnt te willen eindigen.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 4 Augustus.* Z. M. de Koning is heden naar Wiesbaden vertrokken en H. M. de Koningin zal morgen naar Ostende vertrekken.

— De inwijding van den ijzeren weg naar Namen heeft met veel plegtigheid, in tegenwoordigheid van HH. MM. den Koning en de Koningin, plaats gehad. Wanneer de weg van Verviers naar de Pruissische grenzen zal voltooid zijn, zal het geheel der Belgische ijzeren wegen, op kosten van den Staat, ondernomen, voltooid zijn.

— Te Antwerpen is thans eene Tentoonstelling van schilderijen van levende meesters geopend. Op dezelve trekt bijzonder de aandacht een stuk van den beroemden *Wappers*, voorstellende *Peter de Groote*, aan eenige werklieden te Zaandam de bouwörde van een schip, hetwelk hij gemaakt had, verklarende. Men bewondert er ook twee schilderijen van den vermaarden *de Keyser*, verbeeldende *Raphaël* en *la Fornarina*, en *Tasso* met *Eleonora*.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den 2 Augustus.* Heden wordt de vijf en twintigste verjaardag van Z. K. H. Prins *Alexander*, tweeden zoon des Konings, met de ge wone plegtigheden in deze residentie gevierd. Te dier gelegenheid is er op de vlakte voor de nieuw gebouwde kavallerie-kazernen, op Schuddegeest, eene luisterrijke wapenschouwing over de onderscheidene troepen, uitmakende de bezetting der hofstad, gehouden. Z. M. de Koning, vergezeld van HH. KK. HH. de Prinsen *van Oranje*, *Alexander*, *Frederik* en den Erfgroothertog van Saksen-Weimar-Eisenach, en gevolgd door een' luisterrijken staf, heeft de troepen geïnspecteerd, die vervolgens, na het uitvoeren van eenige krijgsverrigtingen, voor Z. M. hebben gedefileerd.

— Dezer dagen is alhier in het licht verschenen een nieuw geschrift van den graaf *van Rechteren*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, getiteld: *de staatkundige strekking van de verwerping der wet tot regeling van 's Rijks openbare schuld*, door het gemelde lid overwogen.

Na in het breede het standpunt te hebben aangewezen, op hetwelk men door de verwerping der conversie-wet is gebragt, duidt de graaf in korte trekken aan, wat, onder den druk der omstandigheden, die hoogst bezwarend mogen genoemd worden, kan gedaan worden, om het Vaderland voor nog grootere rampen te behoeden. Het is: 1°. eene herziening der gebrekkige staats-instellingen, en 2°. het verlaten van het regime der te korten en schuldvermeerdering, en vervanging daarvan door dat van een redelijk overschot op de jaarlijksche diensten en schuldvermindering. Tot bereiking van deze beide doeleinden moet zonder eenig uitstel overgegaan worden tot de herziening der Grondwet, welk werk binnen vier à vijf maanden kan en moet afgeloopen zijn, en de daardoor mogelijke vestiging van eene meer constitutionele, vereenvoudigde en zuinige huishouding van Staat worden voorbereid. De moreele gevolgen van zoodanige huishouding zullen zijn orde, kracht en waardigheid. Hij legt daarop de financiele maatregelen, tot bereiking eener regelmatige huishouding, bloot. Wanneer hij de inkomsten der Overzeesche Bezittingen op tien millioen berekent, en het jaarlijksche te kort gevolgelijk op ruim tien millioen stelt, dan zijn er twee wijzen van het te kort te dekken. Hij schat de bezuiniging door de herziening van het geheele staats-werktuig op *f* 6,000,000, de verbetering der belasting op de suiker *f* 1,000,000; voorts, of eene korting van $\frac{1}{10}$ op alle renten van den Staat, *f* 4,500.000, of eene belasting op het inkomen, *f* 3,500,000, en de winst op de rente der vrijwillige conversie van 5 op 4½ per cent, *f* 1.500,000. In het eerste geval verkrijgt hij een overschot van ruim *f* 1,000,000, in het tweede van ruim *f* 1,500,000. Het eerste middel is een gedeeltelijk staatsbankroet, welk middel hij niet aanprijst en niet voorstelt, doch hetwelk hij nog altijd beter acht dan onze tegenwoordige staatshuishouding. Hij treedt in ontwikkelingen omtrent de verschillende door hem aangegeven middelen. Hij acht het onbillijk, dat de meest gegoede staatsburgers, de renteniers, en diegenen, die hunne inkomsten uit de staatskas genieten, niets betalen. Als middel, om het inkomen, genoten van het bezit der fondsen, welke renten niet binnen 's lands worden betaald, te kunnen treffen, geeft de schrijver op, dat daartoe eene verklaring, onder aanbod van eede, van het inkomen, dat uit dien hoofde genoten wordt, strekken kan. De graaf eindigt dit gedeelte van zijn geschrift als volgt: „ Toen ik de beschouwingen over de huishouding van den Staat schreef, was het te kort met al de droevige bijzonderheden omtrent 's lands financien nog niet in derzelver uitgebreidheid als tegenwoordig bekend, en ik kon er destijds aan denken, al dadelijk voorstellen tot vermindering van deze lasten te doen, hetwelk alsnu volgens mijne meening moet worden nagelaten, tot dat de jaarlijksche te korten zullen vernomen zijn."

Er zijn twee bijlagen achter het geschrift geplaatst.

De eerste is een staat van waarschijnlijke ontvangsten en uitgaven, zoodanig als die in 1844 te voorzien zijn. De ontvangsten worden geraamd op *f* 75,866.933, en de uitgaven op *f* 82,048.630, zoodat het te kort geschat wordt op *f* 6,181,697, de uitgaven zijn gesplitst in renten en interest-bataling *f* 45,145,263, en het beheer van den staat *f* 36,903.367.

De bijlage B bestaat in eene mededeeling van de gevoelens van leden der Tweede Kamer, welke bij de Grondwets-herziening in 1840 die herziening, in meerdere of mindere mate, niet voldoende hebben beschouwd. Het getal der leden die deze meening hebben ontwikkeld bedraagt *twee en veertig*.

— Volgens alhier vrij algemeen verspreide geruchten, wil men weten, dat de heer *Copes van Hasselt* zijn ontslag als lid van den raad van state aan den Koning zou hebben aangeboden, en dat zulks door Z. M. zou zijn aangenomen. De heer *van Hasselt* was president der onlangs ontbondene commissie te Antwerpeu.

Van den 3den. Bij besluit van den 29 Julij jl., no. 62, heeft Z. M. benoemd tot leeraar in de bouwkunde bij de Koninklijke akademie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs enz. te Delft, den heer *J. E. Terwinkel.*

— Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van den 19 Julij, no. 104, de volgende subsidien te verleenen, als: aan de stad Arnhem, voor de uitbreiding der aldaar aanwezige, door de Arnhemsche afdeeling der maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, opgerigte bloeijende tusschenschool, eene som van *f* 1000; aan de gemeente Geldermalsen, tot het bouwen van een nieuw schoollocaal te Meteren, eene som van *f* 700; aan de gemeente Neede, tot het bouwen van eene nieuwe school *f* 1000, en aan de gemeente Steenderen, tot het bouwen van een nieuw schoollocaal te Bronkhorst, *f* 278.

— Z. M. de Graaf *van Nassau* heeft dezer dagen een nieuw bewijs van Hoogstdeszelfs weldadigheid gegeven. Te Dieren, namelijk, een kerkgebouw voor de Hervormde gemeente zullende worden opgerigt, heeft het Z. M. behaagd, daartoe eene aanzienlijke subsidie van *f* 6000 toe te staan.

Van den 4den. Onder de besluiten, door de onlangs gehouden Synode der Hervormde Kerk in Nederland genomen, behoort eene alteratie van art. 15 van het algemeen reglement van 1816, welk art. dus luidde: Geene veranderingen kunnen in dit reglement gemaakt worden, dan door Zijne Majesteit, op voorstel of immers na voorafgaande overweging bij het Synode, hetwelk echter, voor en aleer ten dezen besluit te nemen, daarop de consideratien zal inwinnen van de Provinciale Kerkbesturen." Terwijl dit artikel nu, met eenparigheid van stemmen, in de zitting van den 17 Julij dus gewijzigd, en deze wijziging later bij koninklijk besluit bekrachtigd is: „ Geene veranderingen kunnen in dit reglement gemaakt worden, dan door de algemeene Synode der Hervormde Kerk, welke vóór en aleer ten deze een besluit te nemen, daarop de consideratien zal inwinnen der Proviciale Kerkbesturen, en zal zoodanig besluit, alvorens te worden uitgevoerd, aan de bekrachtiging van Z. M. den Koning worden aangeboden.

Voorts is, gedurende deze zitting der Synode, een synodaal reglement op het hulppredikerschap gearresteerd, om, na redactie, aan de bekrachtiging van Z. M. onderworpen te worden. Deze kerkelijke vestiging van het hulppredikschap trachtte men, onderanderen, dienstbaar te maken aan deszelfs meerdere uitbreiding over de Vaderlandsche Kerk, door de gemeenten zelve den weg aan te wijzen, hoe zij in hare behoeften door hulppredikers daar kunnen voorzien, waar de Evangeliedienst hulp behoeft, en hoe men, gebruik makende van den tegenwoordigen overvloed van candidaten, stoffelijke middelen kan aanwenden om in de hoogere geestelijke behoeften der gemeenten te voorzien.

AMSERDAM, *den 5 Augustus.* De minister van staat, belast met de generale directie voor de zaken der hervormde kerk, enz., heeft dezer dagen benoemd tot leden ter zamenstelling der *Algemeene Commissie van Examinatoren* voor de Israëlitische godsdienst-onderwijzers over dit jaar, en die den 14 Augustus 1843 te Amsterdam zal bijeenkomen, tot de einden, bij de reglementaire beschikkingen vastgesteld, de heeren: *D. Heilbron*, M. D., lid der godsdienstige Israëlitische schoolcommissie te Amsterdam, tevens tot voorzitter; *J. J. Lehmans*, opperrabbijn van het synagogaal ressort van Nijmegen; *J. de J. Ferrares*, opperrabbijn der Nederlandsche Portug. Israëlitische hoofdsynagoge te 's Hage; *A. C. de Lara Jr.*, hoofdonderwijzer bij de Nederlandsch Portugeesch Israëlitische armschool te Amsterdam; Mr. *S. E. Nijkerk*, advokaat te Amsterdam; *J. D Oppenheim*, M. D., president der godsdienstige Israëlische schoolcommissie te Rotterdam; *H. M. Duparc*, M. D., lid en secretaris der godsdienstige Israëlitische schoolcommissie te Leeuwarden; *S. J. Mulder*, fungerend inspecteur der Nederlandsche Israëlitische scholen, tevens tot secretaris.

Het koloniale vaartuig *de' Twee Gebroeders*, van Batavia naar Macassar, hebbende *f* 200,000 voor het Gouvernement aan boord, is, volgens een brief van Batavia van den 4 April, op de Kan Galangs totaal verongelukt.

LEEUWARDEN, *den 7 Augustus.* Vergadering der Staten van Vriesland.

Zitting van Donderdag den 3 Augustus.

Tegenwoordig behalve den heer Voorzitter, 42 leden zijnde de heeren: Jr. *Engelen*, Jr. *O. R. van Andringa de Kempenaer*, Jr. *W. H. Lijcklama à Nijeholt*, Graaf *van Limburg Stirum*, Jr. *van Cammingha*, Baron *Sixma van Heemstra*, Baron *van Heemstra*, *van Burmania* Baron *Rengers*, Jr. *A. J. van Sminia*, Jr. *H. B. van Sminia*, Baron *van Harinxma thoe Slooten*, Jr. *T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer*, Jr. *J. A. Lijcklama à Nijeholt*, Baron *thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg*, Jr. *de Blocq van Haersma van Sminia*, *D. J. V.* Baron *van Sijtzama*, *C. Albarda*, *Lootsma*, *Meijer*, *P. Mulier*, *Troste*, *van Boelens*, *Salverda*, *van Slooten*, *Koumans Smeding*, *van Wageningen*, *van der Weide*, *Hanekuijk*, *Jongsma*, *Stinstra*, *Wouters*, *van Heloma*, *B. A. van Hijlckama*, *T. A. van Hijlckama*, *van Teijens*, *B. Albarda*, *J. Albarda*, *G. N. Mulier*, *de Blocq van Haersma de With*, *Binkes*, *Buma*, *Dorhout*, en *van Welderen* Baron *Rengers*.

Na resumtie en goedkeuring van de notulen der zitting van gisteren zijn de deliberatien omtrent het uitgebragt rapport met betrekking tot de slatting en verwijding van het Kolonelsdiep enz. vervolgd, en is, nadat het woord op nieuw door onderscheidene leden hierover was gevoerd, geresolveerd: de slatting en uitbaggering van het Kolonelsdiep te doen plaats hebben; het buitenkanaal te Munnekezijl door ploeging te doen verdiepen; de brug te Kootstertille te doen verwijden; bij het blaauw vallaat eene nieuwe ophaalbrug te doen leggen en voor dit een en ander het vereischte fonds op de Begrootingsdienst 1844 aan te brengen.

Omtrent de al of niet vernieuwing en verwijding van het Schullenburger Vallaat zal nader worden beslist.

De zitting is opgeheven en geadjourneerd tot Dingsdag den 8 Augustus 1843.

— De Minister van Marine heeft ter kennis gebragt van alle zeevarenden en daarbij belanghebbenden, dat het Noord Oostzeegat, ook genaamd Finne- of Bruinvischgat, te Ameland, thans betond is met twee tonnen, als: eene roode of buitenton, in de peiling: de toren van Hollum zuiden en de toren van Nes op Ameland Z. O. ¼ Z., op eene diepte van 7 el 50 duim water, en eene witte ton, in de peiling: de toren van Hollum Z O. ¼ O., merk: de toren van Hollum even bezuiden de kaap aldaar, op eene diepte van 5 el 20 duim water; dat in dit zeegat op den drempel of over het Bornrif zich eene diepte bevindt van 3 el 60 duim water, en de koersen zijn: van de roode of buitenton of naar binnen tot op het merk de Hollumerkaap en toren in één Z. W., dan Z. t. W. tot men Hollum vrij van de duinen krijgt, of in de diepte valt, als wanneer men Z. Z. O. naar de reede stuurt. Om het Noord Oostgat, uit zee komende, aan te doen, en ter opzoeking of merk der roode buitenton, en mede tot gelei merk grootendeels door dit zeegat, zullen de kapen op de Bosch- of Noord Oostpunt van Terschelling eene verplaatsing ondergaan, om in één gebragt te worden, van welker afloop nader berigt zal worden gegeven. De peilingen en merken zijn per miswijzend kompas, en de diepten met laag water genomen.

Nog heeft gemelde minister ter kennis van alle zeevarenden gebragt, dat de vaarweg in het Russische zeegat, door verlegging van de Noordergronden daarin, zoodanig vernaauwd en ondiep is geworden, dat het bevaren daarvan voor de scheepvaart gevaarlijk wordt geacht, en de betonning daaruit mitsdien opgenomen zal worden.

— Door den Minister van Financiën is bekend gemaakt, dat aan deszelfs departement, door Jhr. Mr. *P. J. P. Vegilin van Claerbergen*, gewezen lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, terugzendig is gedaan van de ten behoeve van Z. H. W. G. afgegeve assignatiën ten laste van 's Rijks schatkist, wegens verblijfkosten, over de maanden December, Januarij, Februarij, Maart, April en Mei ll., ten gezamenlijke bedrage van *f* 1250; van het genot van welke verblijfkosten Z. H. W. G. heeft afgezien, als de vergaderingen van Hun Edel Mogende gedurende dat tijdvak niet hebbende bijgewoond.

— Bij de hervatting der werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, acht men het niet ondoelmatig te herinneren, de ontwerpen van wet, welke bij de Kamer, bij de schorsing harer zittingen, aanhangig gebleven zijn. 1°. *Zeven* ontwerpen van wet, houdende het tarief van justitie-kosten en salarissen in burgerlijke zaken; 2°. *een* ontwerp, houdende bepalingen betrekkelijk de invoering van voorschreven tarief; 3°. *twee en twintig* ontwerpen van wet, uitmakende het tweede boek van het wetboek van strafregt; 4°. ontwerp van wet houdende voorziening met betrekking tot het rekenpligtig beheer der scheepssoldijen; 5°. *veertien* ontwerpen van wet, behelzende de staatsbegrooting, zoo wel van uitgaven als van ontvangsten over de jaren 1844 en 1845; 6°. ontwerp van wet, bevattende wijzigingen in de bestaande wetgeving nopens het regt van successie; en 7°. ontwerp van wet op het zegel.

Men verzekert, dat verschillende andere ontwerpen aan de Kamer zullen worden voorgedragen, waarvan er sommige betrekking zullen hebben tot de voorziening in 's Rijks geldelijke behoeften, en tot te gelde making van de Belgische inschrijvingen. Onder de voorstellen, waarvan men de aanbieding kan te gemoet zien, behoort ook dat tot wijziging van de wet betrekkelijk de zamenstelling der regterlijke magt.

GRONINGEN, den 3 Augustus.

De breede Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier heeft gisteren, uit het te voren vermelde twaalftal van predikanten, ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het emeritaat van den weleerw. heer *J. P. A. Wentgens*, het navolgende zestal geformeerd:

E. J. Diest Lorgion, theol. doct. te Stiens; *S. F. van Hasselt*, te Sneek; *A. Rutgers van der Loeff*, te Noordbroek; *H. Huijsers*, theol. doct. te Pieterburen; *N. J. A. Roldanus*, theol. doct. te Schiedam, en *F. J. J. A. Junius*, theol. doct. te Geervliet.

En is door genoemden Kerkenraad daaruit onmiddellijk het volgende drietal gekozen:

Diest Lorgion, *van Hasselt* en *Rutgers van der Loeff.*

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 30 Julij het schonerschip *Friends*, kapt. W. Cousins, van Londen; het pinkschip *Dirkje Adama*, kapt. O. Meblen, van Groenland; de kofschepen *Agatha*, kapt. W. J. de Grooth, van Stockton en *de Goede Welvaart*, kapt. J F Peper, van Droback. — Den 2 Augustus het kofschip *Hendrik*, kapt. J. A. Keun, van St. Davis; het schonerschip *Fame*, kapt. W. Barfield, van Londen. — Den 4 dito het schonerschip *Union*, kapt H. B. Disneij, van Londen. — Den 5 dito het kofschip *Catharina Elizabeth*, kapt. H. G. Pot, van Laurvig.

Uitgezeild: Den 30 Julij het tjalkschip *de jonge Jan*, kapt. J. J. Butter, naar Bremen. — Den 2 Augustus de kofschepen *Groot ...*, kapt. ...

Weerd Jr., naar Pruissen, *Hendrika*, kapt. H. J. Smit, *de jonge Hendrik*, B. H. Plukker, *de Vrouw Antje*, B. D. de Grooth, *Egbertus*, kapt. K. H. Bakker, *Middelstein*, kapt. A. B. Drok, *Elizabeth Maria*, kapt. H. B. Drok, het smakschip *de Goede Hoop*, kapt. P. E. Vos, het kofschip *Sophia*, kapt. R. G. Wever en het galjootschip *Sophia Wilhelmina*, kapt. C. Christensen, alle negen naar Noorwegen; het kofschip *Stad Enschede*, kapt. H. R. Veltbuis, naar Hull. — Den 3 dito het kofschip *de drie Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, naar Noorwegen; de schonerschepen *Flora*, kapt. John Manning en *Monarch*, kapt. Joseph Manning, beide naar Londen. — Den 5 dito de kofschepen *de Broeders*, kapt. H. J. Fijn, *de Vrouw Lubbegina*, kapt. F. K. de Weerd en *Willem*, kapt. J. J. de Boer, alle drie naar Noorwegen.

M E N G E L W E R K.

LEVENSSCHETS VAN WILLEM LODEWIJK, EERSTE STADHOUDER VAN FRIESLAND.

WILLEM LODEWIJK, *Graaf van Nassau*, was de Zoon van Johan den Ouden, Broeder van Willem I. Hij werd geboren den 13 Maart 1560. In zijn vroegste jeugd was hij reeds zeer gesteld op ligchaams-oefeningen en bijzonder wat den Wapenhandel betrof. Zijn Vader echter, die niet alleen de ontwikkeling van het ligchaam, maar ook van den geest des jongelings op het oog had, zond hem in zijn 16 jaar naar de Hooge School te Heidelberg, waar zich toen vele Gravenzonen uit het Nassausche Huis, en ook vier jonge Graven van den Berg, Zusters-Zonen van Willem I bevonden, en die naderhand helaas! (gelijk de Geschiedschrijver VAN KAMPEN, van wien wij hoofdzakelijk deze Levensschets ontleenen, te regte aanmerkt), der Spaansche dwangheerschappij tot zuilen verstrekten. Heidelberg, toen eene der doorluchtigste Duitsche Hoogescholen, was destijds ijverig hervormd, en van daar de onafgebroken ijver voor die leer, welke WILLEM LODEWIJK tot aan zijnen dood toe bezielde. Deze nu, in Nederland gekomen, werd door zijnen Vader aan de opleiding van den grooten Vader des Vaderlands toevertrouwd, en door hem naar Engeland tot Elizabeth in gezantschap gezonden. Willem I en Elizabeth; bij wie kon de jeugdige WILLEM beter in de staatkunde geoefend worden dan bij hen, wier geest en kracht in het bestieren van den Staat gelegen waren.

In den jare 1580, dus nog maar 20 jaren oud, deed hij aan het hoofd van tien vaandelen voetvolk den eersten veldtogt, en nam in weinig dagen den versterkten Ridderburgt, het Huis te Wel in Oppergelder. Daarna als Bevelhebber van een Friesch Regement trok hij tot het beleg van Groningen en Koeverden op. Graaf Rennenberg had zich voor Spanje verklaard, door zijne bloedverwanten aangezet uit ijver voor het Roomsch geloof. WILLEM LODEWIJK gedroeg zich hier, hoezeer het geluk hem menigmaal tegenliep, met de grootste dapperheid. Bij eene verkenning werd hij door een kanonkogel aan het linkerbeen gewond, betwelk de vrees deed ontstaan, dat er eene afzetting van het been zou moeten volgen, doch het genas langzaam, maar deed hem een hinkenden gang behouden. Ondertusschen werd Hohenlohe, leermeester van Prins Maurits, een bekwaam Krijger, op de Bourtange door Rennenberg geslagen en zijn leger verstrooid. Dit knelde en pijnigde den jongen Nassauschen Held meer dan zijne wonden, daar ook zijn Regement veel geleden had. De Vijand drong tot in Friesland door, en al de Zeeplaatsen werden bemagtigd. Eenigen tijd daarna was het ontzet van Steenwijk en het heroveren van het reeds ingenomen Hattem, spoedig door den dood van Rennenberg gevolgd en de steden en stinsen in Friesland werden door de onzen hernomen. Verdugo, Rennenbergs opvolger, een bekwame Spanjaard, belegerde intusschen Lochem in Gelderland, hetwelk WILLEM LODEWIJK van zijne wonde genezen, drie malen in den prangenden nood van levensmiddelen voorzag, en het ontzet bewerkte door het doen aanrukken van eene talrijke bende Knechten en Ruiters.

Niet onbeloond bleven deze eerste en krachtige proeven van WILLEMS liefde en trouw voor het Vaderland. Bernard van Merode, een edel, eerlijk en standvastig man, ijver voor de goede zaak, dapperheid in den krijg en verstandig landbestier als Gouverneur van Friesland, hem een welverdienden roem hebben toegelegd, verzocht in 1583, oud van jaren en der tijden onrust zat en moede, zijn ontslag. De twist en tweedragt toch om het Meesterschap tusschen de Staten en het Hof, de Steden en de Goën, den Adel en Landelijken Stand hadden het ontzag, ook der Edelen, die mede stookten en heerschten, in hem zeer verminderd, en waar het Opperhoofd dezen teugel des gebieds derven moet, is het verstandig aan een magtigeren het Stuur over te laten. Te meer was het hier eene wijze keuze, want Merode was toch een vreemdeling, niet hooger in geboorte en rang dan de Friesche Edelman, en hoe zou de vrije Fries zulk eene voortdurende onderwerping met zijne conscientie kunnen overeenbrengen! — Alzoo WILLEM LODEWIJK werd met eenparige stemmen door de Staten tot Frieslands Gouverneur verheven. Zijn Oom, Willem I, hing zijn zegel aan deze verkiezing, door het verleenen der noodige lastbrieven.

Intusschen duurde de onderlinge twist en tweedragt voort, die, hoewel WILLEM LODEWIJK dezelve niet dempen kon, evenwel wist te matigen door goed beleid en wijze staatkunde.

Dan onder dit woelen en strijden in dit gewest, gebeurde er een ramp, die het gansch Gemeenebest met een gewissen ondergang te dreigen scheen. Door dweeperij, goud- en eerzucht aangedreven, doorschoot een leerling der Jezuiten, den Grooten Zwijger in zijn eigen paleis. Hollandsch Staten bielden echter kloekmoedig vol en ook de Friezen verkozen op den Landsdag te Franeker, drie maanden daarna (16 Oct. 1584) WILLEM LODEWIJK tot absoluut Stadhouder en Gouverneur over dit Gewest, nadat men plegtig den Koning van Spanje had afgezworen.

Het is eene opmerkenswaardige zaak, dat men in deze tijden van onrust en benaauwdheid denken kon aan de oprigting van Hoogescholen. De Vijand brandschatte, ja, plunderde vaak en moordde en verwoestte tot in het harte des Lands, en toch hadden de Stadhouder en de Staten, even als Willem I, in het noodlottige jaar 1574, terwijl Holland in den uitersten nood verkeerde, den moed eene Akademie te stichten. Het plan in 1584 ontworpen, werd een jaar later met behulp van WILLEM LODEWIJK volvoerd, en de Akademie te Franeker gesticht. Wat hij geworden, wat hij geweest is, daarover zal ik niet behoeven uit te wijden, en het is niet te loochenen dat Frieslands eerste Stadhouder, als een beminnaar en hoogschatter van letteren en geleerdheid tot aan zijnen dood, haar krachtdadig in bescherming heeft genomen.

WILLEM LODEWIJK was intusschen zeer volijverig in 's Lands belangen te bevorderen, doch zijne krijgsmagt was tegen over die der Spaanschen te zwak om goeden tegenstand te bieden. Verdugo brandschattede geheel Zevenwouden, Oostergoo en een gedeelte van Westergoo, zoodat zij de inwoners noodzaakten, de plundering en brandstichting voor zware sommen af te koopen, en dus des vijands schatkist in plaats van die des Staats te stijven. Steenwijk in 1582, manmoedig aan den vijand ontrukt, viel door schandelijke onachtzaamheid weder in hunne handen. Friesland lag des te aan den Zuidoosthoek voor hem open, en de poging om eene schans aan te leggen mislukte. Het bijgeloof zou hierbij zelfs een reden tot moedeloosheid hebben gezien in een toeval hetwelk den Stadhouder op den terugtogt van Steenwijk overkwam. Zijn paard en dat van een der zijnen schrikte voor een bliksemstraal, die vlak voor hunne voeten nederschoot, waardoor hij ter aarde nederstortte, doch bij deze en meer dergelijke ongelukken werd de Stadhouder door de Voorzienigheid wonderlijk bewaard. Dit alles dreef voorbij, maar onheelbaar was de wond, onzen warmen Vaderlander toegebragt, door den afval zijner volle Neven, de Graven van den Berg, vrienden en medeleerlingen zijner jeugd. Ook hem zochten zij tot verraad over te halen, doch dit was zijn antwoord, zoo als de eerlijke geschiedschrijver Reijd, het mededeelt: „Het „ is mij onbegrijpelijk, hoe dat Nederlanders, na zoo veel ondervinding van der „ Spaanschen trouwloosheid, nog met Spanje kunnen heulen! Is er gevaar bij de „ goede zaak? Mag men om dit gevaar de goede zaak en de reine godsdienst verzaken? Ik wacht met geduld hoe God den afloop wil bestieren en wil om geen „ prijs ter wereld, mijn geslacht door afval bezoedelen.” Dit was den verraders, die in edele daden, geen zielenadel kenden, eene teleurstelling en verweten hem zulks openlijk.

In 1585 bemagtigde WILLEM LODEWIJK door kloek beleid de Schansen Slijkenburg en Oldemarkt, dat den vijand groote afbraak deed, doch niet zoo gelukkig slaagde hij in eenen toeleg op de stad Groningen, de hoofdzetel van den oorlog in het Noorden. Zeker Staatsgezinde Burger Roelof Ketel, zou hem een der poorten openen, doch de aanslag mislukte en de Stadhouder was sinds dien tijd afkeerig van alle aanslagen, waartoe de verstandhouding met burgers, binnen eene belegerde stad noodig was.

Eenigen tijd daarna, deed hij eene reis naar 's Hage, ter wille der belangen van de Erfgenamen van Willem I. Verdugoos onderbevelhebber, de Taxis, maakte hiervan gebruik en deed een vernielenden inval in Friesland, waartoe een sterke vorst hem den weg baande. De Stadhouder, zulks vernemende, ijlt naar Enkhuizen en doet met levensgevaar den overtogt naar Stavoren, doch afgesneden van zijn volk, kan hij de Spanjaarden niet keeren, evenwel werd er hevigen tegenstand geboden en de eensklaps invallende dooi noodzaakte den vijand tot de vlugt.

Verdugo bood den Stadhouder de brandschatting der Ommelanden aan, mits die van Friesland genietende, 't welk geweigerd werd, hoezeer dan ook de Friezen nog sterken lust gevoelden met de Spanjaarden den kamp te wagen.

(Het vervolg in 't volgend Nommer.)

GESPREK IN DEN VOGHELEN-SANCK.

Achter de *Bijvoegselen tot den eersten druk van het Leven en Karakter van den Admiraal Jr.* JAN HENDRIK VAN KINSBERGEN, *uit den tweeden druk verzameld door* Mr. M. C. VAN HALL, heeft de Schrijver een gesprek gevoegd tusschen Jonkheer WILLEM ANNE VAN HAREN en den Heer J. H. HALBERTSMA, die jaarlijks dezen merkwaardigen man, den zoon van den Dichter der Geuzen, plagt te bezoeken, om nut en genoegen uit dit belangrijk verkeer te trekken. Dit gesprek is eene gewigtige bijdrage tot het leven en karakter van den doorluchtigen Admiraal en tot de geschiedenis van 's Lands Zeewezen in de jongste dagen van deszelfs roem. De inhoud en inkleeding getuigen beide, zoo van de rondborstige waarheidsliefde van den Opsteller, als van het eigenaardige van zijnen schrijftrant. Men kan er het karakter van den waren Standfries, den in alle zaken schranderen en kundigen VAN HAREN in kennen, die zoo als in het voorwoord van het gesprek staat, oorspronkelijk en helder in zijne denkbeelden, juist in zijne gevolgtrekkingen, duidelijk en eigenaardig, dikwerf geestig, altijd onwankelbaar in uitdrukking, vast en onafhankelijk van geest was. Men leert hieruit de naauwe betrekking van VAN HAREN tot VAN KINSBERGEN, zeker bij weinigen bekend, alsnu kennen en tevens begrijpen hoe geniën en voortreffelijke menschen elkander spoedig verstaan en weten te waarderen.

GOET KOOP.

Omstreeks het jaar 1800, verhaalde een tachtigjarige man, dat hij zich nog duidelijk herinnerde, hoe hij, een kind van acht of negen jaar zijnde, te *Leeuwarden*, wekelijks met zijne moeder ter markt ging, en deze dan een emmervol zuip, een stuk of bolle boter van anderhalf, en een half brood van zesdehalf pond kocht, en van een' zest'half dien zij had medegenomen, nu eens meer, dan eens minder, maar altijd eenige duiten tehuisbragt. Dat was goedkoop; maar het volgende herinnert aan den werkbaas, welke, toen zijne vrouw hem, die bij het bouwen van den Oudehoof elken dag een' braspenning verdiende, graauwe erwten en spek voorzettede, haar vroeg, of dat spijs was, voor iemand die zóóveel gelds verdiende. Het volgende is genomen uit de *Historiesche Beschrijving der stadt Amsterdam*, van Dr. O. DAPPER, 1663.

„Het schijnt dat 'et een zeer goeden tijt, en de eetwaren onder dezen Hartogh, PHILIPS van *Bourgonnien* (die tot vader PHILIPS den Stouten, broeder des Konings van *Vrankrijk*, KAREL de Wijze, en tot moeder MARGARETA, Hartogh ALBRECHT van *Beijerens* dochter, had, en neef van vrouw JAKOBA was,) zeer goet koop moeten geweest zijn, want VELIUS schrijft, in zijn' kronijk van *Hoorn*, dat hij in de rekeninge van de Burgemeesters van het jaer veertien hondert vieren-tzestigh gevonden heeft, dat ze op het Stadthuis aldaar verteert hebben drie stuivers, als den Heer van CHARLOYS daer was, en een weinig daerna noch eens op 't zelve huis, als dezelve Heer daer was, twee stuivers en een half. Noch heeft hij in stads Registeren van 't jaer veertien honderd vier-en-tzestigh gevonden, dat de Burgemeesteren aen een maeltijd, het bier daeronder gerekent, verteerd hadden zestien braspenningen, en tien stuivers aan Franschen wijn, op Paesch-dingsdagh, als er kerkmeesters, Waerdijns en andere bevelhebberen gekozen werden. Noch was den Dijkgraaf met zijn Waerschappen geschonken aan een maeltijdt, de wijn daaronder gerekent, zes stuivers. Noch wierden, toen' er drie misdadigers gerecht en op 't rat geleght wierden, twaalef mingelen Rinsche wijn, komende het mingelen op anderhalve stuiver te staen, gehaelt. Noch aan Meester PIETER Pensionaris tot zijn wedde of salaris gegeven zes-en-twintigh Beversche schilden, waer van het stuk veertien stuivers deed, bedragende in alles achtien gulden en vier stuivers. De zelve PIETER, van stadts wege reijsde van *Hoorn* tot *Avenhorn* voor een braspenningh, van *Avenhorn* tot *Alkmaer*, voor een afgehuurt schip had hij betaelt, twee stuivers, en van daer weder op *Haarlem* had hij een schuit afgehuurt voor twee stuivers, en van daer op *Leijden*, voor gelijke loon. En staet te letten, dat hij een schuit afgehuurd had; waaruit zou volgen, dat de gewoonlijke vraghtschepen, bij aldien er toen al op de bestemde tijd mede vraghtschepen afvoeren, noch veel onkostelijker moeten geweest zijn.”

Het is ook waerschijnlijk, dat deze goet koop al eenige jaren hier te lande te dien tijde moet geduurt hebben, want men vind hier in 't Gasthuis ter dezer stede (*Amsterdam*) in een boekje, geschreven met de hant van eenen KLAES STOTER, getekent in den jare duizent vier hondert drie-en-tzeventigh, dat hij een kinnetje Hollantsche botter, aengenomen en ontfangen heeft voor dertien stuivers.”

Overgenomen.

. Getrouwd:

A. VAN DER VEEN OOMKENS.
LOUISE DOROTHEA HENRIETTE JECK.

Wusterhausen *an der Dosse*, den 28 Julij 1843.

. Getrouwd:

Augustinusga, den 29 Julij 1843. WIETZE J. TJOELKER en GRIETJE DE VRIES.

. Ondertrouwd:

Amsterdam, den 3 Augustus 1843. H. SNIJDER, *van Harlingen*, en A. G. NIJDHOLT.

. Ondertrouwd:

Sneek, den 5 Augustus 1843. O. O. GORTER FZN., *van Leeuwarden*, en S. A. J. VAN WESEL.

Eenige kennisgeving.

. Heden verloste van eenen Zoon BAUKJEN TROSTE, Echtgenoot van
Workum, den 27 Julij 1843. HARMEN VISSER.

. Heden morgen verloste mijne Vrouw B. B. VISSER, van eene welgeschapene DOCHTER.

Workum, den 31 Julij 1843. K. J. VAN HOUT.

Kennisgeving aan Familie en Bekenden.

. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER G. NOLLES, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 2 Augustus 1843. S. BOON SMZ.

. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen Zoon CATHARINA MARGARETHA HOSBACH, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 6 Augustus 1843. L. HARMENZON.

. Heden overleed, in den jeugdigen leeftijd van ruim twee en twintig jaren, mijn oudste Zoon, HENDRIK ROORDA, algemeen geacht, wegens zijn' voorbeeldigen wandel.

Met zijne beminde en de kinderen van mij, die zijn gemis gevoelen, door dit zwaar verlies diep ter neder gedrukt, wenschen wij, Gode zwijgende, hetzelve met die gelatenheid te dragen, waarmede de Overledene zijn laatste lijden heeft verduurd.

Marrum, den 22 Julij 1843. J. A. ROORDA.

. Het behaagde de Heer van leven en dood onzen waarden Vader en Behuwdvader, den Heer MARCUS LUXWOLDA, in den gezegenden ouderdom van ruim 86 jaren, tot zich te nemen. Gods genade in Jezus Christus was de grondslag zijner verwachting voor een beter leven; en wij, die zijn verlies betreuren, vinden hierin de rijkste troost, dewijl wij bemoedigd worden met de hoop, dat zijn sterven zijn gewin zij.

Oldeboorn, den 29 Julij 1843. A. ZELDERS. M. M. GOUMA LUXWOLDA.

LEEUWARDEN, den 30 Julij 1843. Heden overleed in den ouderdom van 34 jaren, JOHANNA MAGDALENA NICOLAIJ, geliefde Echtgenoot van
J. SICKLER.

. Mijne geliefde Echtgenoote PETRONELLA GEERTRUIDA HAMERSTER, werd mij heden, na eene korte doch hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 40 jaren, door den dood ontrukt. Uit eene gelukkige Echtverbindtenis van 17 jaren, laat zij mij eene Dochter na, die het gemis der dierbare Moeder smartelijk met mij gevoelt.

Leeuwarden, den 1 Augustus 1843. J. HABBEMA Bz.

Eenige kennisgeving.

. Heden overleed alhier, na eene langdurige sukkeling, mijn veelgeliefde Dochter PIETJE VAN DER ZWAAN, in den ouderdom van 40 jaren en bijna 2 maanden. Haar deugdzame wandel doet ons vertrouwen, dat hare standverwisseling zalig is, en is mijn troost bij dit zoo smartelijk verlies.

Leeuwarden, den 6 Augustus 1843. CATHARINA JOHANNA ZANSTRA, Wed. S. P. v. D. ZWAAN.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 4 Augustus 1843, *f* 25,50 à *f* 28,00. KAAS *f* 15,50 à *f* 20,50.

BOTERPRIJZEN: bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*

LEEUWARDEN, Vrijdag den 4 Augustus 1843: *f* 28,00.

[illegible] Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in [illegible] maand Julij 1843, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn [illegible], volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

[illegible]we,	Witte ..	f 7 : 90	de Mudde.	Boter, ...	f 0 : 70½	het Pond.
	Roode .	- 0 : 00	————	Vleesch, Koe....	- 0 . 32	————
[illegible]gge, ...		- 7 : 67½	————	Vleesch, Kalfs...	- 0 : 00	————
Gerst,	Vroege..	- 0 : 09	————	Vleesch, Schapen	- 0 : 25½	————
Gerst,	Late	- 4 : 60	————	Varkens-vleesch, Versch.	- 0 : 37½	————
Boekweit, ...		- 7 : 60	————	Varkens-vleesch, Gerookt	- 0 : 54	————
Haver, ...		- 3 . 12½	————	Aardappelen, Vroege .	- 1 : 20	de Mudde.
Witte Boonen, ...		- 0 : 00	————	Aardappelen, Late...	- 0 : 00	————
Erwten,	Witte...	- 0 : 00	————	Zaad, Kool ...	- 10 : 00	————
Erwten,	Groene .	- 0 : 00	————	Zaad, Raap...	- 0 : 00	————
Erwten,	Graauwe	- 0 : 00	————	Zaad, Lijn....	- 9 : 10	————

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 2 Augustus 1843.

De Burgemeester,
VAN BOELENS.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 5 Augustus 1843.

NEDERLAND				Gebl.	
Werk. Schuld	2½ pCt.	53	53⅛	53¼	
Dito dito.....	5 »	99¾	100¼	100 1/16	
Domein-Losr.	5 »				
Amortis. Synd.	4½ »	93	93½	93⅛	
Dito dito	3½ »	78	78½		
Handel-Maats.	4½ »	133½	134¼	133⅞	
Dito 1837/39..	4½ »				
O. I. Leening	5 »	99	99½	99 5/16	
Aand. Rijn Spoorw....					
Haarl. Meer ...	5 pCt.				
SPANJE.					
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	18¼	18½	18⅜	
Dito onbep. Stuk.	5 »	16¾	17		
Dito	3 »	27¼	27¾	27½	
Ardoins Coupon		19¼	19½	19 5/16	
PORTUGAL, te Londen.		41¼	41¼	41½	

RUSLAND.				Gebl.	
1798, 1816....	5 pCt.	107¾	107½	107⅝	
1828, 1829....	5 »				
1831, 1833....	5 »	98¼	98½		
Dito bij *Hope*..	4 »	89½	89¾	89 11/16	
Dito bij *Stiegl.*	4 »	89¼	89½	89 7/16	
Inschr. in Assig.	6 »	71	71¼	71⅛	
Certifi. van dito	6 »				
AMERIKA	6 »				
Dito...........	5 »				
Bank-Actien		5	5½	5¼	
OOSTENRIJK.					
Metaliek.......	5 pCt.				
Dito	2½ »	58½	59	58¾	
W. B. bij *G. & Co*	5 »	106¾	107¼	107	
BRAZILIE.					
Obl. te Lond.	5 pCt.	75¾	76¼	76	

Poolsche Loten fl. 500, 164½, 165½, 165; Mexic. 31, ¼, ⅛.

In Integralen was heden de stemming beter, en zijn met eenigen handel hooger in prijs gedaan; 5 pCt. Werkelijke Schuld iets vaster; Losr. O I. Bezitt. een weinig flaauwer; Sijndicaat blijven iets aangenamer; Handelmaatschappij leverde weinig verschil op, doch blijft iets vaster.

De iets lager koers van Parijs en Antwerpen werkte nadeelig op Spaansche fondsen, daar dezelve tot verlaagde prijzen zijn gedaan; Portugal iets aangenamer; Brazilien een weinig lager; de overige buitenlandsche waren prijshoudend.

ERRATA.

In het 3° punt van het verhandelde in de Staten Vergadering is eene drukfout ingeslopen; er staat: *vereeniging*, moet zijn: VERVEENING.

Uithoofde eener noodzakelijke reparatie aan de platte Brug binnen Sloten, zal de passagie met rijtuigen gedurende den 10, 11 en 12 dezer maand, door de stad Sloten, niet kunnen plaats hebben.

Sloten, *De Burgemeester der stad Sloten,*
den 5 Augustus 1843. A. MEINESZ.

HET GRIETENIJ BESTUUR VAN OOSTSTELLINGWERF, zal, op Zaturdag den 12 Augustus 1843, des namiddags ten twee ure, te Makkinga laten Verharddraven, door Paarden die geene Stads- of van Stads- of Koningswege aangebodene Prijs of Premie, hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn: *Eenen ZILVEREN TABAKSPOT* tot Prijs en *een paar ZILVEREN SPOREN* tot Premie, vrij aan de winners te vereeren, waartoe de aangifte en keuring der Paarden zal plaats hebben des middags ten twaalf ure aldaar, op eenen alsdan nader aan te wijzen plaats.

Oldeberkoop, *Het Grietenij Bestuur voornoemd,*
den 14 Julij 1843. G. W. F. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
Ter ordonnantie van hetzelve,
G. L. BROUWER, *Secretaris.*

HET GRIETENIJBESTUUR VAN OPSTERLAND, noodigt bij deze uit, Onderwijzers van minstens den 3den rang, dewelke genegen mogten zijn om te dingen naar de betrekking van ONDERWIJZER in de Scholen te Bakkeveen, Kortezwaag en Terwispel, om zich onder overlegging der vereischte stukken in persoon of met vrachtvrije brieven aan te melden ter Secretarie van de Grietenij Opsterland te Beetsterzwaag, vóór of op den 15 Augustus 1843 en om zich verder tot bijwoning van het vergelijkend examen te vervoegen in het Grietenijhuis van Opsterland te Beetsterzwaag, op den 31 Augustus daaraanvolgende, des morgens ten 9 ure.

De voordeelen aan deze Scholen verbonden zijn:

a. Te *Bakkeveen* f 100 uit de Grietenijkas en f 43 uit andere fondsen; voorts de Schoolgelden van 20 à 30 Leerlingen van 1° April tot 12 November, ieder 'sweeks vijf Cents, betalende, en van 50 à 60 Leerlingen van 12 November tot 31 Maart, waarvoor per hoofd in eens veertig Cents wordt voldaan.

b. Te *Kortezwaag* f 78 uit de Grietenijkas en de Schoolgelden van 50 à 60 Leerlingen, waarvoor des Winters dertig en des Zomers vijf en zestig Centen per hoofd wordt betaald, wijders het genot van eene vrij Woning, terwijl, wanneer het Koster en Voorzangers Ambt met de betrekking van Onderwijzer mogt blijven vereenigd, het inkomen daar door nog met f 32 wordt verhoogd.

c. Te *Terwispel* f 50 uit de Grietenijkas en f 87 uit andere fondsen; verder het genot van vrije Woning en Tuin, en de Schoolgelden des Zomers van omstreeks 30 Leerlingen tegen vijf Cents in de week en des Winters van omstreeks 60 Leerlingen, waarvoor geene Schoolgelden worden betaald.

De belanghebbenden worden voorts herinnerd, dat geene reiskosten zullen worden vergoed.

Beetsterzwaag, *Het Grietenijbestuur voornoemd,*
den 2 Augustus 1843. S. VAN TEIJENS.
Van wege hetzelve,
L. R. SALVERDA.

DE VOOGDEN EN VOOGDESSEN VAN HET ST. ANTHONIJ GASTHUIS te *Leeuwarden*, gedenken bij besloten Briefjes te besteden: Het Leveren van *twee duizend vijf honderd* ton beste BAGGELAAR TURF, aan gemeld Gesticht.

De Conditien, waarnaar de Gegadigden zich zullen moeten gedragen, zijn te vernemen bij AREND JANS DE BOER, Binnenvader in het Gasthuis voornoemd, bij wien ook de Briefjes vrachtvrij, vóór Donderdag den tienden Augustus 1843, moeten worden ingezonden. In het Gasthuis is een verzegeld Monster te zien, waarna de Leverantie zal moeten geschieden.

Namens de Voogden en Voogdessen bovengenoemd,
S. SALVERDA, *Rentemeester.*

VOOGDEN DER ALGEMEENE ARMEN TE FRANEKER, noodigen bij deze al de genen uit, welke genegen mogten zijn de betrekkingen van WEESVADER en WEESMOEDER, in het Stads Armhuis aldaar te bekleeden, om zich met vrachtvrije Brieven, vóór den 20 dezer maand te adresseren aan den Boekhouder hunner Administratie, den Heer *N. Bogtstra*, bij wien nadere inlichtingen omtrent voorschrevene betrekkingen, die binnen kort komen te vaceren, te bekomen zijn.

Franeker, *Voogden voornoemd,*
den 7 Augustus 1843. F. H. BURGHGRAEF, *Pres.*

MR. J. HANEKUIJK en M. GOSLINGS, Notarissen te Harlingen, zullen, op Woensdag den 9 Augustus 1843, bij den finalen palmslag, der avonds ten 8 ure precies, in het Heeren Logement van *D Minnema* aldaar, krachtens Regterlijke autorisatie, door het ministerie van eerstgenoemden, publiek verkoopen:

Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE, met grooten TUIN, KNECHTSWONING, PAKHUIS, STAL en WAGENHUIS c. a., staande aan de Zuidzijde van de Voorstraat te Harlingen in wijk E, nos. 25 en 201, Kadaster sectie A, nos. 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, bewoond en met de dood ontruimd door wijlen Mejufvrouw de Weduwe *C. Mollema*; te aanvaarden 14 dagen na de definitive toewijzing; dit perceel is te bezigtigen den 31 Julij en 1 Augustus e. k., des voormiddags van 10 tot 2 ure.

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdagen den 9 en 23 Augustus 1843, bij de beschrijving en finalen palmslag, telkens des avonds ten 8 ure precies, in het Heeren Logement van *D. Minnema* aldaar, publiek verkoopen:

Eene uitmuntende hechte en sterke HEEREN HUIZINGE, staande en gelegen van de Noordkant van de Noorderhaven te Harlingen, wijk A, no. 38, Kadaster sectie A. no. 346, in gebruik bij den Heer *A. P. T. Storm Loss*, voor f 200, in het jaar. Vrij te aanvaarden op den 12 Mei 1844.

Publieke Verkooping te Emden.

FRIEDR. BRUNS & JACOB PETERS, Makelaars te Emden, als lasthebberen van den Heer P. J. ABBEGG, zullen, op *Woensdag den* 30 *Augustus* [illegible] voormiddags ten 9 ure, op de Beurszaal te Emden, openlijk verkoopen: [illegible] TABAK, direct van Baltimore aangebragt met [illegible]

Onderlinge Brandwaarborg [illegible] van Woudsend.

De Inschrijving ter Verzekering van Granen en Veldgewassen is opengesteld van 1mo Augustus tot ultimo September.

TROMP, *Directeur Boekhouder.*

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene HERBERG, SCHUUR en HUIZINGEN, genaamd *Dijkshoek*, staande en gelegen onder Firdgum, met ruim 20 bunder BOUW- en WEIDLAND, voor den tijd van 5 of 7 jaren, ingaande St. Pieter en den 12 Mei 1844. — De Conditien liggen ter lezing bij R. LA FLEUR, te Tjummarum, bij wien de briefjes vóór den 20 Augustus 1843, franco moeten worden ingeleverd.

Door verandering van affaire wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Eene ruime en zeer geschikte KOOPMANS HUIZINGE en ERVE, waarin met goed succes eene Kruideniers-affaire, Gedistilleerd, Liqueuren enz. wordt uitgeoefend; met of zonder overneming van Winkel- en andere Gereedschappen. Te bevragen bij den eigenaar B. S. DE JONG, te Franeker.

TE HUUR, binnen deze stad, om 1° September e. k. te aanvaarden: Een ruim en afzonderlijk beneden SCHOOL-LOCAAL, zeer geschikt tot PAKHUIS. Te bevragen bij A. VAN ZUIJLEN, alhier.

Iemand die genegen is f 1000 op eene goede hypotheek te plaatsen, tegen 5 pCt. en eene jaarlijksche aflossing van f 500, vervoege zich tot nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden* Brieven *franco.*

OPROEPING.

Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van den Heer EDUARD BRUINSMA, in leven zonder beroep te Leeuwarden, en aldaar overleden den 22 Junij 1843, worden verzocht daarvan vóór den 20 Augustus aanstaande franco opgave en betaling te doen, ten huize van den Apothecar J. J. BRUINSMA, op de Nieuwestad te Leeuwarden.

De Crediteuren van RIENTS OTTES KINGMA, Kuiper en Koopman te Oosterend, gelieven zich Zaturdag den 12 Augustus a. s., 's voormiddags ten 10 ure, te vervoegen ten huize van *Pieter Riemers Oostra*, Kastelein te Oosterend, voorzien van de titels hunner vorderingen, ten einde den staat des boedels te vernemen, voorstellen te hooren en daarover te beslissen.

Inmiddels gelieve men vóór dien dag opgave te doen aan den Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek of den Heer S. W. HOEKSTRA, te Wommels, terwijl zij die niet kunnen verschijnen, zich moeten laten vertegenwoordigen door behoorlijke gemagtigden.

De Ondergeteekende maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij met den 12 Mei ll. zich heeft gevestigd als LOGEMENTHOUDER in den *Wijnberg*, op den Wirdumerdijk te Leeuwarden.

Houdt OPEN TAFEL des Vrijdags van 1 tot 4 ure, tegen 65 Cents.

IJ. E. KINGMA.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten, dat bij hem te bekomen zijn alle soorten van ijzeren en koperen BALANCEN of EVENAARS, van de fijnste soort; ook maakt en repareert hij alle soorten van JAGTGEWEREN, enkele en dubbele, en GANZEROEREN naar de laatste modellen; alles tot billijken prijs. J. WELLES, *Mr. Geweer- en Balancenmaker in de Kleine Kerkstraat te Leeuwarden.*

Een of twee KNECHTEN kunnen terstond werk bekomen, mits hun werk goed verstaande en van goede getuigschriften voorzien.

De Ondergeteekende H. REKERS van den Heer G. GEUKE de SCHOENMAKERS-AFFAIRE op de breedzijde van de Nieuwestad overgenomen hebbende, beveelt zich in dat vak ten vriendelijkste bij zijne geëerde Stad- en Provinciegenooten aan. Hij hoopt door het leveren van best Schoenwerk, zich het vertrouwen van allen die hem willen begunstigen, waardig te maken, en zal zich zoo veel mogelijk toeleggen, om de gunst te blijven behouden, door eene voortdurende prompte en solide bediening.

Leeuwarden, den 7 Augustus 1843. H. REKERS.

Overdragt van Affaire.

De Ondergeteekende berigt door deze, dat hij zijne Affaire als SCHOEN- en LAARSENMAKER heeft overgedragen aan zijnen bediende H. REKERS, sedert eenige jaren bij hem in dienst, welke die Affaire zal continueren in zijn huis, op de breedzijde van de Nieuwestad. Hij bedankt zijne talrijke begunstigers voor het vertrouwen aan hem geschonken, en beveelt zijn opvolger, die het vak grondig verstaat, ten vriendelijkste aan.

G. GEUKE,
Logementhouder op het Groot Schavenek te Leeuwarden.

Berigt van Mr. F. DE MAGNÉE,

Schoonschrijver van Z. M. den Koning, dat hij zich heden naar Amsterdam heeft moeten begeven, doch voornemens is den 20 Augustus te *Leeuwarden* terug te zijn, om zijne Algemeene en Privaatlessen in het schoonschrijven te openen. Allen, die hieraan willen deel nemen, worden verzocht zich met franco Brieven, geteekend M, te willen aanmelden bij den Heer W. EEKHOFF, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, bij wien vooraf inlichtingen en proeven, gelijk ook fraaije schrijfmodellen, te bekomen zijn.

KAATSPARTIJ.

Met consent van den Heer Grietman van Menaldumadeel, gedenkt S. K. V. D. MEIJ, te Menaldum, op Zondag den 13 Augustus e. k. des namiddags ten 3 ure te laten Verkaatsen: *Drie beste ZILVEREN LEPELS.* De Liefhebbers worden verzocht zich vóór dien tijd aan te geven.

Harddraverij te Makkum.

Met consent van het Edel Achtb. Grietenijbestuur van Wonseradeel, gedenkt SIJMON K. MIEDEMA, Kastelein in de Herberg de Zwaan, te Makkum, op Maandag den 14 Augustus 1843, des namiddags ten half drie ure, te laten Verharddraven en vrij te vereeren: *Een extra fraai gemonteerd CHAISGEREID, met dito HOOFDSTEL en LEIDSEL*, (welke Prijs op Donderdag den 15 Junij jl. door een te gering getal Paarden, niet heeft kunnen verdraafd worden), nu door Paarden die geen Prijs of Premie, uitgezonderd als driejarig, hebben gewonnen, en tot genoegen van Keurmeesters zijn.

De inschrijving zal des morgens van 11 tot half één ure geopend zijn, zullende dadelijk na de sluiting der inschrijving de keuring en loting geschieden.

Met permissie gedenkt de Kastelein IJ. S. V. D. MEULEN, te Weidum, met eenige Ingezetenen, op Dingsdag den 15 Augustus e. k., des namiddags ten 2 ure te laten Verharddraven en vrij te vereeren: *Eene extra fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, door Paarden niet ouder dan drie jaren.

Hardzeilpartij te Sneek.

Met vereischte permissie van het Edel Achtbaar Bestuur der stad Sneek, zullen aldaar worden Verhardzeild op Woensdag den 16 Augustus 1843, des namiddags precies ten half twee ure, VIER ZEER FRAAIJE PRIJZEN, als:

1°. *Eene zware en netbewerkte ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, door allerlei soort van Schepen van 8 el 207 streep en daarboven, uitgezonderd Jagten en Boeijers.

2°. *Eene dito DITO*, door Jagten en Booten van 5 el en 660 streep tot 7 el 217 streep.

3°. *Eene dito DITO*, door Jagten en Booten beneden de 5 el 660 streep — en

4°. *Eene dito DITO*, door Bootjes beneden 4 el 622 streep, vrijgeijkt van belasting en getuigd met sprietzeilen.

De inteekening zal plaats hebben bij de Directie of bij den Kastelein G. DE RUITER, buiten de voormalige Oosterpoort te Sneek, op gemelden dag, des voormiddags vóór tien ure, terwijl de loting ten elf ure precies een aanvang zal nemen.

)o( )o( )o(Bij toeval is terstond, of op November of Februarij, benoodigd: Eenen gehuwden of ongehuwden Persoon, bekwaam voor Tuinwerk, Broeijen, Snoeijen, met Paarden kunnende omgaan, en Huisdiensten verrigten. Voorzien met voldoende getuigschriften, vervoegen de daartoe geschikten en genegenen zich, te Leeuwarden in de huizinge gemerkt letter C, nummer 113, in persoon of met vrachtvrije brieven.

)o( )o( )o(Wordt gevraagd tegen November 1843, op een *Buitengoed* in het noordelijk gedeelte der provincie *Vriesland*, een TUINMAN, van goed en eerlijk gedrag, met broeijen, snoeijen en moezerij volledig bekend. Zij die daartoe genegen zijn, en in staat bewijzen van een en ander over te leggen, adresseren zich in persoon of met franco brieven onder letter R, bij den Boekverkooper E PRILLEVITZ, te Harlingen.

)o( )o( )o(Een SCHOENMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij J. A. KEUNING, te Berlikum. Brieven franco.

)o( )o( )o(Vermist een witte PATRIJSHOND, met bruine plekken, zijnde een rekel. Die dezelve teregt brengt bij den Kastelein ATZE KUIPERS, in het Boschhuis aan den Straatweg onder Bergum, zal voor zijne moeite beloond worden.

[illegible] LEEUWARDER COURANT [illegible]